ئێـــران لەبـــەردەم تـــۆەیی ئەمریکادا … نەوزادی موهەندیس

• ئێران هەر لەساڵی 1979وە تاکو ئێستا هیچ کات وا مامەڵەی نەکردوە نە لەناوچەکەدا و لە سەر ئاستی دونیاش وەك دێستی ئەمریکا و هیچ کات نەچێتە ناو خولگە و بازنەی بەرژەوەندیەکانی ئەمریکاوە گەر بێ ڕواڵەتیش بوبێت، هەمیشەش هەر کات بێی هەڵکەوتبێت هەنگاو گەلێك یان سیاسەت و مامەڵەیەکی پیادە کردوە چ ڕاستەوخێ دژ بە ئەمریکاو بەرژەوەندیەکانی بوە یان دژ بە دێست و هاوپەیمانەکانی بوە لەناوچەکەدا کە هەموانیان چونەتە چوارچێوەی دژایەتی سیاسەت و بەرژەوەندیەکانی ئەمریکاوە و ئایندەی ئەو بەرژەوەندی و پلانانەی ئەمریکای خستێتە بەر مەترسیەوە.هەربۆیە هیچ کات و لەماوەی ئەو 39 ساڵەی ڕابووردووەدا ئەمریکاش ئێرانی بەدێست و لایەنگری خۆی نەزانیوە نەك هەرئەوە بەڵکو هەمیشە لەخانەی دوژمنان و وڵاتانێکدا بوە کە پشتیوانی تیرۆر و تیرۆریستانی کردوە و خستویەتیە ناو لیستی ڕەشەوەو بەدرێژایی ئەو ماوەیەش گەمارۆی ئابوری و سیاسی و سەربازی خستێتە سەر ئێران و دەسەڵاتدارانی.بەکردارەکیش بۆماوەی 8ساڵ گیردەدەی جەنگی لەگەڵ عێراقی صدام حسێندا کرد.

• ئەم دوو وڵاتە هەریەکەیان هەژموون و کاریگەری گەورەیان هەیە لەناوچەکەدا،ئێران لەلایەك بەهۆی هەڵکەوت و پێگە سیاسی و ئابوری و سەربازیەکەیەوە و لەلایەکی تریشەوە بەهۆی هەڵکەوتەی وەك گەورەترین وڵاتی ئیسلامی شیعە مەزهەب بێتە هۆی ئەوەی کە سیاسەت و نفوزی لەناوچەکەدا گەشە بکات و هەژموونی خۆی بسەپێنێتە سەر زۆرێك لە دەسەڵاتداران و وڵاتانی ناوچەکە و وابکات کە لەخولگەی بەرژەوەندیەکانی ئێراندا بسوڕێنەوە،ئێرانی ئیسلامی لەساڵی 1979وە هەوڵی ناردنە دەرەوەی شۆشی ئیسلامی داوە بە دەرەوەی خۆی و بەتایبەتیش وڵاتانی دەرودراوسێی و ویستویەتی کە((مانگی شیعی))لەناوچەکەدا بسەپێنێت و لە ئێستاشدا گەرەکێتی ئەو مانگە یەکشەوەیە بکاتە مانگی چواردەشەو وسەرتاپای وڵاتانی ناوچەکە بگرێتەوە.لە ئێستادا ئێران بێتە وڵاتی ژمارە یەك کە دژایەتی یان ململانێ لەگەڵ ئەمریکا و ئۆژئاواییەکاندا دەکات لەناوچەکەدا و لەهەحقیقەتیشدا بێتە مەترسی گەورەش بە سەر بەرژەوەندیەکانیان،ئێران توانیویەتی کە هەژموونی خۆی لە وڵاتانی عێراق و سوریا و لوبنان و فەلەستین و بەحرەین و قەتەر و عومان و

یەمەن و تەنانەت مەترسیشی بۆ سەر کوێت و سعودیە و ئیسرائیلیش پەیدا کردوە بە نزیکبونەوەی لە سنورەکانیان،هەر ئەمەشە کە بۆتە هۆی ئەوەی ئەمریکا جامی توڕەیی و نەفرەتی خۆی بەسەر ئێراندا بڕژێت و بیکاتە تاکە ئامانجی نزیکی خۆی و لەو پێناوەشدا کاری جدی دەکات بۆ گەمارۆدانی توانا ئابوری و سەربازیەکانی و گەرەکێتی بەکارتی فشاری ئابوری و دارایی و دروستکردنی قەیران و تەنگژەی دارایی تەنگ بە ئێران هەبچنێت و بەهۆی شەڕە بەردەوامەکانی و گیرۆدەکردنی لە عێراق و سوریا و لوبنان و یەمەندا توشی نەزەیفی دارایی بکات و کاتێك بەخۆی بزانێت کە هیچ توانایەکی نەماوە بۆ بەرگریکردن.

ئەمریکا سیاسەت و پلانی پشوودرێژی لەگەڵ ئێراندا پیادە دەکات و سەرەتاش لەدەستەکانی دوور دەخاتەوە ودایدەبڕێت لەهەریەکە لە ڕوسیا و کۆریای باکور و چین،ئەوەتا نێوانی ئەمریکا و کۆریای باکور هێندە لێکنزیکبۆتەوە و ئاسایش بۆتەوە کە دوای نزیکەی 60 ساڵ بەمنزیکانە هەردوو سەرۆك لە سەنگافورە لە 12/6 کۆببنەوە و کۆریاش ئامادەیی پیشانداوە کە دەستهەبگرێت لەبەرنامە ئەتۆمیەکەی و 3 هاوڵاتی ئەمریکیشی وەك نیازپاکی کە چەندین ساڵبوو لە کۆریا بەندبوون ئازادکرد و گەڵانیانەوە بۆ ئەمریکا.

لە ئێستادا ئەمریکا هەوڵی سەرەکی بۆ ئاسایکردنەوەی پەیوەندیەکانێتی لەگەڵ کۆریای باکور بۆ دابڕانی لە ئێران و پاراستنی ئاسایشی نیمچە دورگەی کۆریا و یابان،ئەوکاتیش دەستی واڵا دەبێت بۆ ئێران و سزادان و گەمارۆدان و لێپرسینەوە لەگەیدا و تەنانەت شەڕ کردن لەگەڵی و هێرش و پەلاماردانیشی، بەهۆی ئەو سەرکێشی و ململانێیانەی کە لەگەڵ ئەمریکا و دەستەکانی دەیکات لەناوچەکەدا،وەك هەریەکە لە ئیسرائیل و سعودیە و تەواوی وڵاتانی کەنداوی فارسی،چونکە هەموو ئەو وڵاتانە دەست و هاوپەیمانی هەمیشەیی و تاسەری ئەمریکان و بەبەشێك لە ئاسایشی ئەمریکایان دادەنێت بەهۆی دەوڵەمەندیان لەسەرچاوەکانی نەوت و غازی سروشتی وەك دوو سەرچاوەی گرنگی وزە بۆ ئایندەی پیشەسازی ئەمریکا.

• لە ئێستادا ئەمریکا و ئێران ڕاستەوخۆ لە هەریەکە لە عێراق و سوریا و لوبنان و تەنانەت یەمەنیش ڕووبەڕووی یەکتری بونەتەوە و ململانێیەکی سەخت دەکەن لەسەر زەمین،بەڵام هەموو بڕچونەکان وای بۆدەچن کە ئێران ناتوانێت تاسەر بەردەوام بێت لەو گەمە پڕ مەترسیەدا،چونکە لەلایەك توانا سەربازی و ئابوریەکانی هێندەی ئەمریکا بەهێز نیە و لەناوخۆی خۆشیدا هاوڵاتیانی 80 ملیۆن کەسی

زۆربەی لێی ڕازی نین و تەنانەت لەنێو باڵەکانی دەسەڵاتدارانی ئێرانیشدا ململانێی توند هەیە دژ بەیەکتری کە هەموو ئەمانە بۆخۆی دەبنە فاکتەرێکی گەورەی مەترسیدار بێ بەهێزی هێشتنەوەی ئێران،ئەمریکا بەجدی کاردەکات بێ بچوککردنەوەی ئێران و دابینی لە بازاڕەکانی جیهان و نەوت و بەهەر نرخێکیش بوە نایەوێت ببێتە خاوەنی چەکی ئەتۆمی و لە نزیکترین هەنگاویشدا لەلایەن سەرۆك ترامپەوە ڕێکەوتنی ئەتۆمی نێوان ئێران و وڵاتانی ((5+1))ی هەڵوەشاندەوە و وەك بەرزکردنەوەی کارتی سوور بێ وەستاندنی ئێران.بەهەمان شێوەش ئیسڕائیلیش لەماوەی مانگێکدا دووجار هێرشی ئاسمانی کردێتە سەر بنکە و مێگەی سەربازی ئێرانی لە سوریادا و لەیەمەنیش هێزی حوسیەکان لەسەر دەستی هاوپەیمانی عەرەبی بەسەرکایەتی سعودیە لە پاشەکشەدان و لە عێراقیش ئەمریکا گەرەکێتی حکومەتی ئایندە زۆر نزیك نەبێت لە ئێران.

• بەم شێوەیە لە ئێستادا ئێران کەوتۆتە بەر هەڕەشە و توڕەیی و بەردەمی تۆپخانەی ڕاستەوخۆی ئەمریکا و زۆر دوور نیە لەماوەیەکی نزیکدا ئەمریکا یان لەڕێگەی خۆپیشاندانی جەماوەری ناوخۆیی ئێرانەوە وەك ئەوەی لەساڵی 1979دا دژ بە شای ئێران هەڵایسا، یانیش لەڕێگەی سەربازیەوە پەلامار و گوشارەکانی بەسەر ئێران زیاد بکات و بەدەردی ڕژێمەکەی تاڵیبانی ئەفغانستان و صەدامی عێراقی بەرێت،هەرچەندە ڕووخاندنی ڕژێمێکی ئیسلامی گەورە و بەهێزی شیعە مەزهەب لەئێراندا هێندە ئاسان نیە،بەڵام کارێکی نەکردەش نیە و بەکەوتنی ئێرانیش ناوچەکە و بەتایبەتیش کورد قازانجی زۆر گەورە دەکەن و دەروازەکانی ئایندەی بەگەشی بەڕوودا دەکرێنەوە،ئەوەش وەستاوەتە سەر وەستایی و دانایی و بیرتیژی و دووربینی سەرکردایەتی کورد لە قۆزتنەوەی هەل و بوارە هەکەوتوو و گۆڕانکاریەکاندا.

نەوزادی موهەندیس
Nawzad_mohandis@yahoo.com